

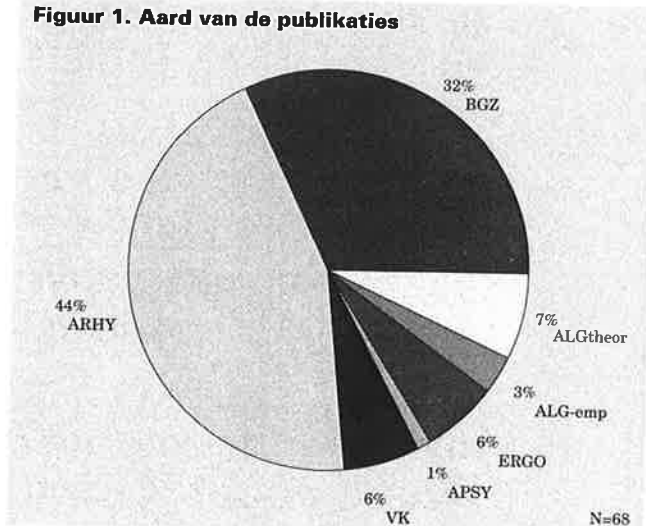
Zes jaar Arboretenschap: profiel van een tijdschrift

A.I.F. Vernooy

Ruim zes jaar geleden werd met steun van een aantal beroepsverenigingen van arbo-deskundigen het Tijdschrift voor toegepaste Arboretenschap opgericht. Doelstelling was een publikatiemedium te bieden voor dicht bij de praktijk staande arbo-vraagstellingen op toegepast wetenschappelijk niveau, waarin alle desbetreffende disciplines hun bijdrage konden leveren. Het blad verscheen in een grote oplage, als supplement bij het Maandblad voor Arbeidsomstandigheden. De redactie werd multidisciplinair samengesteld. Zij kreeg als opdracht een kopijstroom op gang te brengen, waarbij de drempel tot publikatie laag moest worden gehouden, teneinde ook beginnende auteurs tot schrijven te brengen en zo mogelijk een deel van de 'grijze literatuur' te ontsluiten. Inmiddels begint het tijdschrift de kinderschoenen te ontgroeien en kon de Nederlandse Vereniging voor Arbeids- en Bedrijfsgeneeskunde haar financiële bakerrol beëindigen. Tijd voor een terugblik.

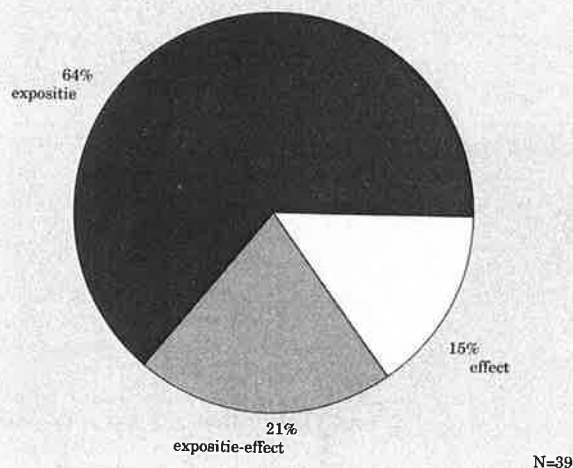
Van de aangeboden kopij kon rond de 80% geplaatst worden, soms na extensieve redactionele bewerking. Een analyse van de geplaatste kopij laat het volgende zien: Het leeuwendeel van de kopij is arbeidshygiënisch (ARHY) en bedrijfsgezondheidskundig (BGZ) van aard, 10% algemeen-theoretisch (ALG-theor) en algemeen empirisch (ALG-emp). 6% van de kopij betreft veiligheidskundige onderwerpen (VK), een even groot percentage wordt door de ergonomie (ERGO) gescoord. Slechts een zeer gering aandeel kan worden toegemeten aan de arbeids- en organisatie psychologie (APSY).

Figuur 1. Aard van de publikaties

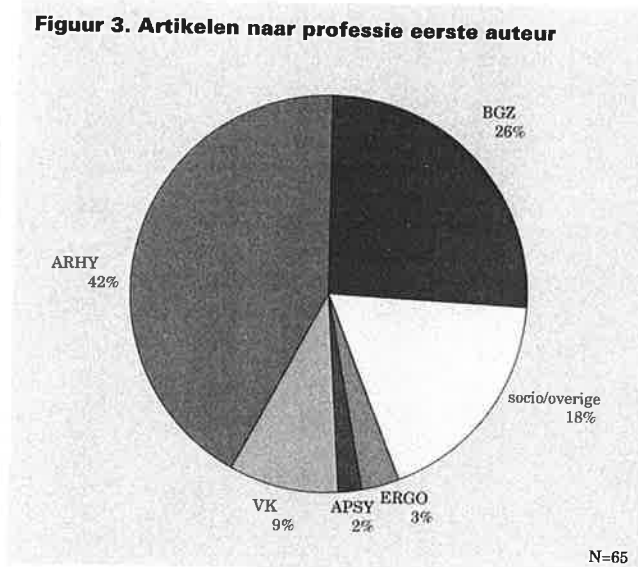
Bijna 60% van de kopij was gebaseerd op empirisch onderzoek. 2/3 daarvan betrof onderzoek aan de expositiekant van de relatie arbeidsomstandigheden-gezondheid(seffecten), 15% had overwegend betrekking op de effect-zijde en ruim 20% kon geclassificeerd worden als gericht op de expositie-effectrelatie zelf.

Figuur 2. Artikelen op empirisch onderzoek gebaseerd, gerangschikt naar invalshoek van onderzoek

Ten slotte is de kopij gerubriceerd naar 'bloedgroep' van de eerste auteur. Ruim 40% is arbeidshygiënist, een kwart bedrijfsarts. De overige kopij is over de resterende disciplines verdeeld, zoals weergegeven in figuur 3 (socio = socioloog).

Figuur 3. Artikelen naar professe eerste auteur

Geconcludeerd kan worden dat de arbeidshygiënisten en bedrijfsartsen goed aan het publiceren zijn geraakt in het Tijdschrift voor toegepaste Arboretenschap. De overige disciplines blijven daarbij nog achter. Het tijdschrift biedt (nog) geen forum voor arbeidspsychologische onderwerpen. Wellicht kan dit zijn oorzaak vinden in het feit dat de arbeidspsycholoog nog maar recent zijn plaats binnen de arbo-dienst begint in te nemen. Wanneer wij ons realiseren dat al jarenlang ruim 1/3 van de arbeidsongeschied-

heid voor rekening van psychische klachten en ziekten komt, dan mag op dit gebied nog wel groei van de kopijstroom verwacht worden.

Het is niet verwonderlijk dat de inhoud van de kopij en de verdeling naar discipline van de auteurs een vergelijkbare verdeling te zien geven. Men mag er immers van uitgaan dat de auteurs vooral over hun eigen vakgebied zullen publiceren.

De verdeling naar invalshoek van het onderzoek (figuur 2) is een benaderende. In alle globaliteit geeft hij toch een indicatie van de kwaliteit van het onderzoek, gemeten aan een andere indicator dan het algemeen-wetenschap-

pelijk niveau van de kopij. Onderzoeksinspanningen worden vooral geleverd aan de kant van de expositie, hetgeen een weergave is van de aandacht die de beheersingsstrategieën momenteel krijgen. Er zal echter meer inspanning moeten worden gericht op het gebied van de expositie-effectrelatie, omdat daarin de indicatoren voor de actuele belasting van de werkende populatie moeten worden gezocht.

Na zes jaar Tijdschrift voor toegepaste Arbowetenschap kan men de conclusie trekken dat daarin de stand van zaken in Arboland op representatieve wijze voor het voetlicht komt. ■